

“Ara que he creat el detectiu, em toca madurar-lo, està molt verd”

Pau Vidal (Barcelona, 1967) publica a l'Editorial Empúries la novel·la *Aigua bruta*, XI Premi de Literatura Científica, protagonitzada per un detectiu.

—Dues qüestions. Per què és científica la vostra novel·la i, segona qüestió, vau pensar en el premi quan la fèieu?

—Sí, la vaig escriure perquè hi havia el premi. El premi va funcionar de desembussador. Tenia ganes de fabricar un personatge meu, com Camilleri. El premi tenia una data i això em va obligar a fer-la en un temps determinat. Si no hi hagués hagut el premi, potser encara l'estaria fent.

—I la primera pregunta?

—No ho és sobre el tema de la novel·la, la contaminació fluvial, però la ciència que hi deu haver vist el jurat és la lingüística. El protagonista reivindica el rigor científic de l'etimòleg. De fet, em penso que literatura científica estrictament és el text dels prospectes de les medecines. A Itàlia en diuen *bugiardino*, que vol dir *mentideret*.

—Per la raó que, com deia Joan Capri, els prospectes de totes les medecines asseguruen que ho guareixen tot, fins i tot els seus plans?

—No ho sé ben bé. Això em fa pensar en un altre terme que es fa servir a Itàlia per indicar el maquillatge, *il trucco*, el truc. Reconeixen així que la dona maquillada és una mentidera.

—Vau tenir prou temps per pensar tota la novel·la o ja us anava bé que la redacció us guiés?

—No vaig tenir prou temps i de fet no em va bé. M'aniria bé haver tingut el doble de temps perquè hauria resolt problemes narratius que ara hi veig. Si l'hagués pogut madurar un parell de mesos més, m'hauria anat bé.

—Deu ser difícil de resoldre això que us calgui un temps límit per obligar-vos a acabar la novel·la i, d'altra banda, patir els inconvenients del temps limitat, no?

—Sí, però crec que aquestes condicions extremes han tingut una virtut, un aspecte positiu, que la propera no estarà subjecta a cap premi i ja serà més madura. El premi m'ha permès parir el personatge de Camil, crear-lo. Ara em toca madurar-lo, perquè, pobret, està molt verd.

—La novel·la ha perfilat el personatge o a l'inrevés?

Pau Vidal inicia, amb *Aigua bruta*, premi de Literatura Científica, una sèrie protagonitzada pel detectiu Camil.

—Penso que ja estava prou perfilat. L'entorn concret és indiferent. Jo el que busco és la interacció amb el protagonista, independentment de si investiga la mort d'un gos o d'una dona, com el Montalbano.

—Per tant, us hi projecteu?

—Sí. Decididament.

—És qui voldríeu ser?

—Més aviat és qui sóc. Ras i curt seria aquesta la resposta. Perquè de fet té moltes de les meves dè-

ries. I és clar, vol tenir una mirada crítica sobre la part que entén del món que l'envolta. El problema és narratiu, fer comprendre això al lector.

—Sovint, els detectius de la novel·la negra són persones que estan de volta de tot, que es miren la vida des de la maduresa, i amb distància cínica i escèptica. Vós sou així?

—No, no. No sóc així. En canvi, el meu personatge té sentit crític, fins i tot escèptic i resignat. Però encara és combatiu. Fixeu-vos que el seu projecte és actualitzar el Coromines, un objectiu impossible. I per això està en una crisi constant, i s'emprenya sovint. El detectiu tradicional no s'emprenya mai. Fuma una cigarreta i tira endavant. En Camil està en crisi personal, sentimental i professional. I jo, ja que volem fer aquest joc de projeccions, sentimentalment estic en crisi sovint i, professionalment, en crisi perpètua.

—L'etiqueta de literatura científica no pot allunyar del llibre els lectors de sèrie negra?

—Sí. Jo també ho vaig pensar. La impressió que fa és que com que ben bé ningú no sap què és la literatura científica, es fàcil que això espanti la gent.

—Us agradaria que la sèrie de Camil fos llarga?

—Sí. El protagonista de sèrie negra ha de tenir una vida llarga. I a més em queden moltes dèries per explotar.

—Si el feu lingüista és perquè la lingüística us apassiona més que el futbol i la cuina, suposo.

—Més que passió m'agrada parlar de malaltia. De fet, el germen del nom Camil ve del dia que vaig trobar el mot “camiller” al diccionari, quan estava convençut que era un barbarisme.

Lluís Bonada